

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τίτλος Θεματικής Ενότητας	Νεοελληνική Τέχνη: Γλυπτική - Ζωγραφική				
Κωδικός Θεματικής Ενότητας	ΕΛΛ415				
Τύπος Θεματικής Ενότητας	Επιλογής				
Επίπεδο	Προπτυχιακό				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	4ο έτος / 7ο εξάμηνο				
Όνομα Διδάσκοντα					
ECTS	15	Διαλέξεις / εβδομάδα	6 στο σύνολο (περιγράφεται πιο κάτω στο πεδίο «Μεθοδολογία Διδασκαλίας»)	Εργαστήρια / εβδομάδα	-
Στόχοι Θεματικής Ενότητας	<p>Μέσα από τη μελέτη της Θεματικής Ενότητας οι φοιτητές καλούνται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να αντιληφθούν τις καταβολές της νεοελληνικής τέχνης • να διαπιστώσουν τις ποικίλες επιρροές που έχει δεχτεί και να διακρίνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κατά τον 19ο και 20ό αιώνα • να κατανοήσουν τον τρόπο με τον οποίο συγκεκριμένες πολιτικές, κοινωνικές, οικονομικές και θρησκευτικές συγκυρίες και δομές από τον 19ο αιώνα και εξής επηρέασαν τη διαμόρφωση της νεοελληνικής τέχνης • να μελετήσουν τα χαρακτηριστικά της νεοελληνικής τέχνης και τα σημεία αλληλεπίδρασης με τον δυτικό μοντερνισμό • να αναγνωρίσουν το ρόλο της τέχνης στη νεοελληνική κοινωνία του 19ου και του 20ού αιώνα 				

	<ul style="list-style-type: none"> • να παρακολουθήσουν τους κυριότερους σταθμούς στην αισθητική εξέλιξη των τεχνών στην Ελλάδα μέσα από το έργο σημαντικών καλλιτεχνών • να εξοικειωθούν με τη σχετική ορολογία και να οικειοποιηθούν εργαλεία ανάλυσης, περιγραφής και αποτίμησης των έργων τέχνης • να αναπτύξουν κριτική σκέψη και ματιά στον τρόπο προσέγγισης των έργων μέσα από την «ανάγνωση» των μορφολογικών τους χαρακτηριστικών και τη συναγωγή πληροφοριών για την εποχή που τα δημιούργησε • να εμβαθύνουν στο χειρισμό της ορολογίας, της επιστημονικής βιβλιογραφίας και γενικότερα των πηγών που άπτονται στο θεματικό αντικείμενο της Θεματικής Ενότητας.
<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p>	<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση της Θεματικής Ενότητας, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:</p> <p>Γνώση (Knowledge)</p> <ul style="list-style-type: none"> • να κατέχουν βασικές έννοιες και όρους της τέχνης • να διαβάζουν εισαγωγικά κεφάλαια της Δυτικής τέχνης από την Αναγέννηση και εξής • να εντοπίζουν τους βασικούς σταθμούς της εξέλιξης της νεοελληνικής τέχνης και των καταβολών της και να περιγράφουν τα χαρακτηριστικά της • να περιγράφουν τα βασικά αισθητικά χαρακτηριστικά ενός έργου τέχνης • να προσδιορίζουν τη σχέση του έργου τέχνης με την εποχή του • να κατονομάζουν περιόδους, δημιουργούς και έργα της νεοελληνικής τέχνης • να κατατάσσουν τα έργα διαφορετικών καλλιτεχνών της ίδιας περιόδου διακρίνοντας ομοιότητες και διαφορές

- να επισημαίνουν τις ομοιότητες και τις διαφορές στη θεματολογία και στην αισθητική στα έργα διαφορετικών χρονικών περιόδων
- να επιλέγουν από ένα σύνολο έργων εκείνα που ανήκουν στην ίδια χρονική περίοδο ή αισθητικό κίνημα και να αιτιολογούν την επιλογή του.

Κατανόηση (Comprehension)

- να συγκρίνουν μεταξύ τους έργα διαφορετικών δημιουργών
- να εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στα έργα τέχνης
- να αιτιολογούν τις ομοιότητες και τις διαφορές ανάμεσα στα έργα τέχνης
- να συνδέουν τη διαμόρφωση των περιόδων της νεοελληνικής τέχνης με το ιστορικό πλαίσιο της καθεμιάς από αυτές
- να κατανοούν πώς κάθε ιστορική περίοδος επηρεάζει την καλλιτεχνική δημιουργία
- να διακρίνουν τον ρόλο των ιδεολογιών στη διαμόρφωση της καλλιτεχνικής δημιουργίας
- να εξηγούν τα αισθητικά χαρακτηριστικά σε σχέση με το ιστορικό πλαίσιο.

Εφαρμογή (Application)

- να εφαρμόζουν τις γνώσεις τους για το θεσμικό, το πολιτικό, το κοινωνικό και το εν γένει ιστορικό πλαίσιο ώστε να ερμηνεύουν τα φαινόμενα και τα χαρακτηριστικά της καλλιτεχνικής δημιουργίας
- να χρησιμοποιούν τις πρωτογενείς πηγές και τη βιβλιογραφία ως εργαλεία για την επίλυση συγκεκριμένων ερευνητικών/ερμηνευτικών προβλημάτων
- να ταξινομούν τις πληροφορίες που συλλέγουν τόσο από τη μελέτη των ίδιων των έργων τέχνης όσο και από τις πηγές και τη βιβλιογραφία

- να εξετάζουν συγκριτικά έργα τέχνης ως προς την αισθητική και τη θεματολογία τους
- να ερμηνεύουν και να αιτιολογούν τα χαρακτηριστικά της τέχνης της κάθε περιόδου και να τα συνδέουν με τα επιστημονικά επιτεύγματα άλλων γνωστικών αντικειμένων της ίδιας περιόδου
- να εντοπίζουν και να προσεγγίζουν θεωρητικά σχήματα, ώστε να συνάγουν συγκεκριμένα συμπεράσματα σε σχέση με τα ίδια τα έργα τέχνης.

Ανάλυση (Analysis)

- να αναλύουν και να περιγράφουν με λεπτομέρεια τα μορφολογικά στοιχεία των έργων τέχνης
- να διερευνούν την αμοιβαία σχέση θεματολογίας, αισθητικής και εξωτερικών συνθηκών (βιογραφικά στοιχεία του καλλιτέχνη, ιστορική στιγμή)
- να αξιολογούν τις ερμηνευτικές θεωρίες που αφορούν την καλλιτεχνική δημιουργία
- να συνοψίζουν τις ερμηνευτικές θεωρίες που αφορούν την καλλιτεχνική δημιουργία σε σχέση με τις κυρίαρχες ιδεολογίες
- να κατηγοριοποιούν τα έργα τέχνης ανάλογα με τα τεχνικά τους χαρακτηριστικά (υλικό, τεχνική)
- να ταξινομούν τα κινήματα και τους δημιουργούς σύμφωνα με την αισθητική των έργων
- να συγκρίνουν τις θέσεις, τις στάσεις και τις προσεγγίσεις διαφόρων σύγχρονων μελετητών και να εξάγουν συμπεράσματα σχετικά με την ερμηνευτική διαδικασία
- να εξετάζουν την ιδεολογική και την πολιτική λειτουργία των έργων τέχνης στην εκάστοτε ιστορική στιγμή.

Σύνθεση (Synthesis)

	<ul style="list-style-type: none"> • να συγκεντρώνουν τα δεδομένα τους προκειμένου να συντάξουν και να δομήσουν τις θέσεις τους • να δημιουργούν πρωτότυπα κείμενα βασισμένα στη μελέτη των δεδομένων των πηγών και της βιβλιογραφίας • να διατυπώνουν με ευκρίνεια και σαφήνεια τη σκέψη τους τεκμηριώνοντας τις θέσεις τους • να οργανώνουν το προς μελέτη υλικό τους με τρόπο ώστε να προκύπτει μια ευκρινής δομή που οδηγεί σε ζητούμενα ή συμπεράσματα • να προτείνουν θέσεις και να είναι σε θέση να τις υποστηρίξουν χρησιμοποιώντας τα δεδομένα τους • να συνθέτουν τις γνώσεις τους έτσι ώστε να συγγράφουν επιστημονικές εργασίες που πραγματεύονται κάθε φορά συγκεκριμένα ερευνητικά και ερμηνευτικά προβλήματα. <p>Αξιολόγηση (Evaluation)</p> <ul style="list-style-type: none"> • να εντάσσουν τα έργα τέχνης στην περίοδο στην οποία δημιουργήθηκαν • να συγκρίνουν διαφορετικές κατηγορίες έργων και να αιτιολογούν τα συμπεράσματά τους • να αξιολογούν κριτικά την καλλιτεχνική δημιουργία της κάθε ιστορικής περιόδου • να αποτιμούν τη σχέση ανάμεσα στην καλλιτεχνική δημιουργία και στα ιδεολογικά σχήματα της κάθε εποχής • να καθορίζουν τη σημασία της μελέτης της τέχνης ως κοινωνικού φαινομένου και να την τεκμηριώνουν • να δοκιμάζουν τις γνώσεις μέσα από την αξιολόγηση που προκύπτει από τις δομές της Θεματικής Ενότητας (ασκήσεις αυτο-αξιολόγησης, δραστηριότητες, εργασίες-ασκήσεις). 		
Προαπαιτούμενες Θεματικές Ενότητες	ΕΛΛ111, ΕΛΛ112, ΕΛΛ113	Συναπαιτούμενες Θεματικές Ενότητες	ΕΛΛ211, ΕΛΛ212, ΕΛΛ213

Περιεχόμενο Θεματικής Ενότητας	<p>Η Θεματική Ενότητα εστιάζει στα ακόλουθα γνωστικά αντικείμενα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Εισαγωγή στην Ιστορία και τη Θεωρία της Τέχνης - Προοίμιο στη Νεοελληνική Τέχνη: Η τέχνη στην Κρήτη και τα Επτάνησα (15ος-19ος αι.) • Η Νεοελληνική Τέχνη κατά τον 19ο αιώνα: <ul style="list-style-type: none"> - Η διαμόρφωση της ελληνικής τέχνης μετά την Ελληνική Επανάσταση. Ο ακαδημαϊκός ρεαλισμός του Μονάχου - Οι μεταβατικοί ζωγράφοι: Επιρροές της ελληνικής ζωγραφικής από άλλα καλλιτεχνικά κέντρα - Όψεις και αναγνώσεις της νεοελληνικής γλυπτικής του 19ου αι. (μέρος α') - Όψεις και αναγνώσεις της νεοελληνικής γλυπτικής του 19ου αι. (μέρος β') • Η Νεοελληνική Τέχνη κατά τον 20ό αιώνα <ul style="list-style-type: none"> - Οι πρωτοπόροι του Μοντερνισμού Η Γενιά του '30 Όψεις της Αφαίρεσης - Η νεοελληνική γλυπτική στα χρόνια του Μεσοπολέμου - Η νεοελληνική γλυπτική μεταξύ πολέμου και δικτατορίας (1945-1967) - Η πολιτική στο προσκήνιο: νεοελληνική γλυπτική από το 1967 έως το 1974 - Νεοελληνική γλυπτική: η Ελλάδα εκτός συνόρων - Οι δεκαετίες 1960-1970: Εικαστικές παρεμβάσεις στον χώρο (μέρος α') - Οι δεκαετίες 1960-1970: Εικαστικές παρεμβάσεις στον χώρο (μέρος β') <p>Για την καλύτερη κατανόηση των επιδράσεων της νεοελληνικής τέχνης, ειδικά από το τέλος του 19ου αιώνα και εξής, προβλέπονται συνοπτικές</p>		

	<p>αναφορές στην ευρωπαϊκή μοντέρνα τέχνη. Η ύλη της ευρωπαϊκής τέχνης είναι διδακτέα, αλλά όχι εξεταστέα.</p>
<p>Μεθοδολογία Διδασκαλίας</p>	<p>Καθοδηγούμενη αυτοδιδασκαλία με συνδυασμό ποικίλων μεθόδων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • πραγματοποιούνται τρεις (3) Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις (ΟΣΣ) • πραγματοποιούνται τρεις (3) τηλεδιαλέξεις με σκοπό τον εμπλουτισμό των γνώσεων και την εμβάθυνση σε επιμέρους φαινόμενα και ενότητες της ύλης • εκπονούνται δύο (2) γραπτές εργασίες που βοηθούν στην εμβάθυνση και κατανόηση της ύλης σε επιμέρους θέματα • η ύλη της υποχρεωτικής βιβλιογραφίας οργανώνεται και μελετάται στη βάση δυο χρονικών ενοτήτων (19ος και 20ός αιώνας, κλασική παράδοση και μοντερνισμός, αντίστοιχα). • η μελέτη εμπλουτίζεται με τα συμπληρωματικά κείμενα και το οπτικό υλικό που αναρτώνται στην πλατφόρμα • χρησιμοποιείται η πλατφόρμα σύγχρονης επικοινωνίας για παρουσιάσεις και συζητήσεις επιμέρους εικαστικών θεμάτων • χρησιμοποιείται η πλατφόρμα ασύγχρονης επικοινωνίας για επίλυση αποριών, ανταλλαγή απόψεων και συζητήσεις • αναρτώνται στην πλατφόρμα συγκριτικοί χρονολογικοί πίνακες και απαραίτητη ορολογία • αναρτώνται στην πλατφόρμα ασκήσεις αυτοαξιολόγησης και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που βοηθούν τόσο στην εμπέδωση νοημάτων όσο και στην επανάληψη ύλης.
<p>Βιβλιογραφία</p>	<p>Υποχρεωτική βιβλιογραφία</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ιωαννίδου Μ. (2011). <i>Ελληνική Ζωγραφική και Χαρακτική, από τον 18ο στον 20ό αιώνα</i>. Λευκωσία: Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου. • Καραϊσκού Β. (2011). <i>Νεοελληνική Γλυπτική: Ματιές και Αναγνώσεις</i>. Αθήνα: Gutenberg-ΑΠΚυ. • Καραϊσκού Β. (2013). <i>Χρήσεις και καταχρήσεις του πολιτισμού. Ελλάδα 1974-2010</i>. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 15-33.

	<ul style="list-style-type: none"> Αδαμοπούλου Α. (2000). <i>Ελληνική Μεταπολεμική Τέχνη. Εικαστικές παρεμβάσεις στο χώρο</i>. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 45-67, 69-72, 88-91. Χαραλαμπίδης Α. (2010). <i>Τέχνη, βλέπω-γνωρίζω-αισθάνομαι</i>. Θεσσαλονίκη: University Studio Press. [επιμέρους κεφάλαια] <p>Η συμπληρωματική βιβλιογραφία (υποχρεωτική και προαιρετική) καταγράφεται στον Οδηγό Μελέτης της Θεματικής Ενότητας.</p>				
Αξιολόγηση	<p>Πρώτη γραπτή εργασία</p> <p>Δεύτερη γραπτή εργασία</p> <p>Τελική Εξέταση</p>	<table border="1"> <tr> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>70%</td> </tr> </table>	15%	15%	70%
15%					
15%					
70%					
	<p>Βαθμός επιτυχίας (Passing rate)</p> <p>- Αθροιστικός βαθμός 10/20 (50%) στις εργασίες</p> <p>- 50% τελικής εξέτασης</p> <p>- Αν ένας/μια φοιτητής /-τρια συγκεντρώσει βαθμολογία με δεκαδικό ψηφίο, τότε αυτό στρογγυλεύεται στην πλησιέστερη μισή μονάδα.</p>				
Γλώσσα διδασκαλίας	ελληνική				